

GREENPEACE

5. Listopada 2021

Apel organizacji pozarządowych w sprawie dalszego funkcjonowania kompleksu energetycznego Turów

Szanowna Pani Minister.

Jako organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony klimatu i środowiska zwracamy się do Pani z apelem o wzięcie odpowiedzialności za przyszłość i zdrowie mieszkańców powiatu zgorzeleckiego i uwzględnienie w umowie dotyczącej dalszego funkcjonowania kopalni Turów roku 2030 jako granicznej daty funkcjonowania węglowego kompleksu.

Z niepokojem obserwujemy krótkowzroczną politykę polskiego rządu i spółki PGE, zakładającą wydobycie węgla z odkrywki do 2044 roku i brak planu sprawiedliwej transformacji. Decyzje te sprawiają, że już za kilka lat tysiące ludzi straci pracę, a region pogrąży się w gospodarczej zapaści. Dalsze wydobycie i spalanie węgla pogłębia także kryzys klimatyczny. Zgodnie z analizami naukowców i ekspertów, aby powstrzymać najbardziej katastrofalne skutki zmian klimatu wszystkie kraje Unii Europejskiej, w tym Polska, powinny odejść od spalania węgla najpóźniej do 2030 roku.

Podpisanie porozumienia dotyczącego dalszej działalności kopalni nie oznacza końca problemów Turowa. Jego dalsze funkcjonowanie nadal stoi pod znakiem zapytania ze względu na toczące się postępowania administracyjne na szczeblu krajowym. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska nadal nie wydała spółce PGE ostatecznej decyzji środowiskowej na wydobycie węgla z odkrywki, a wydana przez ministra klimatu i środowiska Michała Kurtykę koncesja została zaskarżona przez organizacje pozarządowe. Konflikt wokół Turowa oraz niepewna przyszłość odkrywki powinny doprowadzić do dyskusji pomiędzy rządem, spółką PGE oraz stroną społeczną na temat konieczności wyznaczenia przyspieszonej daty zamknięcia kopalni i elektrowni Turów. Niestety region nadal nie ma planów znaczącej redukcji wydobycia węgla do 2030 roku, co wyklucza możliwość pozyskania środków z unijnego Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w wysokości minimum 1 mld zł.

Zarówno rząd, jak i spółka PGE chowają głowę w piasek i powołują się na zagrożenie bezpieczeństwa energetycznego kraju w związku z przyspieszonym wyłączeniem elektrowni Turów. Tymczasem w latach 2019-2020 instalacja dostarczała około 3 proc. energii elektrycznej zużywanej rocznie w Polsce (a nie 7 % jak twierdzi nieprawdziwie PGE). Ogłoszony na początku czerwca plan sprawiedliwej transformacji dla woj. łódzkiego pokazuje, że transformacja jednego z najbardziej uzależnionych od węgla brunatnego

regionów jest możliwa. Plan zakłada wyłączenie najpóźniej za 14 lat elektrowni Bełchatów — największej elektrowni na węgiel brunatny w Polsce i Europie, odpowiedzialnej w 2020 roku za 16,5%¹ krajowego zużycia energii elektrycznej w Polsce oraz pracujących na jej potrzeby odkrywek Bełchatów i Szczerców. Zatrudnienie w kompleksie bełchatowskim jest znacząco wyższe niż w kompleksie w Turowie. Pokazuje to, jak krótkowzroczne i oderwane od rzeczywistości są plany wobec mieszkańców regionu bogatyńsko-zgorzeleckiego.

Analizy ekspertów jednoznacznie wskazują, że kompleks Turów mógłby w sposób zaplanowany zakończyć swoją pracę już w latach 2026-2030². Dzisiejsze rozwiązania technologiczne pozwalają na zastąpienie Turowa Źródłami energii odnawialnej, które mogą być korzystniejsze cenowo przy rosnących z każdym rokiem cenach uprawnień do emisji CO₂. Powinniśmy dążyć do jak najszybszego odejścia od węgla. Na dobrze zaplanowanej transformacji zyska przede wszystkim region zgorzelecki, który przedstawiając plan transformacji mógłby liczyć na wielomilionowe fundusze z pieniędzy unijnych i podtrzymanie trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego. Takich decyzji od polityków oczekują już dziś mieszkańcy regionów górniczych.

Anna Meres, koordynatorka kampanii klimatycznych Greenpeace Polska
Nikol Krejčová, koordynatorka kampanii Greenpeace Republika Czeska
Tomasz Waśniewski, prezes Fundacji „Rozwój TAK — Odkrywki NIE”
Radosław Gawlik, prezes Stowarzyszenia Ekologicznego EKO-UNIA

¹ Na podstawie danych PSE oraz danych PGE o produkcji energii elektrycznej w elektrowni Bełchatów w 2020 roku - 27,4 TWh.

² <http://czyzak.net/polish-power-system-without-turow/>